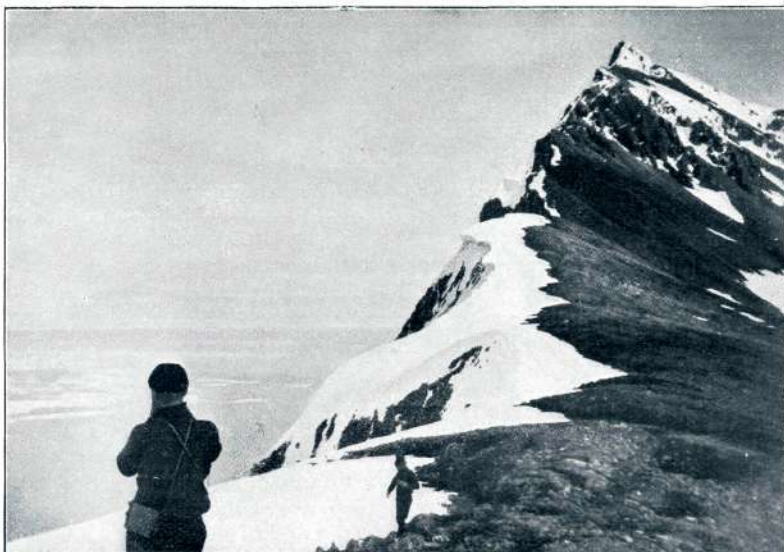

V ALPAH
JUŽNEGA TEČAJA.

S POTI.

Piše Izidor Cankar.

BENETKE.

Težko si je misliti večjo razliko, nego je med ljubljanskim septembrskim jutrom in benečanskim septembrskim večerom. Zrak se mi vtihotaplja v sobo kakor lepa godba v srce, kadar sem obupal nad samim seboj in se povprašujem, čemu sem na svetu. In vendar je tudi današnje ljubljansko jutro bilo lepo, kljub tisti mrzli mokroti, ki peče oči. Snoči sem bil pri izpovedi; prvo prebujenje po izpovedi je nekaj neizrečeno prijetnega. Človek odpre oči z zavestjo otroške dušne svežosti; sam s seboj je nežen kakor mati; preden prižge svečo, je tema vsa preprežena s svetlobo; svet je tako skladen in dober, vsakdo posebej poljuba vreden; kar je bilo srcu veliko, mu je majhno in le eno potrebno: ne delati krivice. Vrhutega so mi bili računi že v redu, obresti poravnane, drobne skrbi odložene. Ko sem se vozil na kolodvor, mi je cigareta neizmerno teknila.

Na peronu je že čakal moj mladi prijatelj Fritz, poet in umetnostni zgodovinar iz rajha. Prezebal je kljub svoji topli športni suknji. Pogled mu je bil v kolodvorskih meglah, parah in sajah kakor vlažen protest. Bilo je gotovo, da je slabo spal.

»Ne, sploh nisem spal. Vaši hoteli so brlogi za najbolj pokore potrebne izpokornike. Večerjal sem žlico juhe, v postelji sem si zlomil vrat in dobil revmatizem. Bagage.«

»Hôteli so različni, sobe različne,« sem dejal iz dolžnosti.

»In ali misliš, da je to sandwich, kar tako-rekoč jem?«

»Je.«

»Ni. Sandwich je zbirka dobrih ljubezenskih pesmi, okusno in dišeče uvezana. To je pa Rabelais v preperelih platnicah; vsebina je svinjska, pa dolgočasna.«

»Ali je to razpoloženje italijanskega romarja?«

»Ah kaj! Če vzame zlodej pri tej priči mene in Italijo, bi ga prosil samo toliko potrpljenja, da ga zahvalim.«

Na to mi ni bilo kaj odgovoriti. Fritz je imel zopet enega tistih dni, ki so se stalno, pa nepreračunljivo vračali. Take dni je neznosen. Trdi stvari, ki bi ga lahko spravile v blaznico in ki so ga med znanci že res spravile ob dobro ime. Škoda je njegovega lepega obraza. Danes je izgledal mnogo starejši in iz oči mu je izginil tisti izraz otroške nevednosti, sprejemljivosti in spravljivosti, ki ga dela tako prikupnega tovarišem in ženskam. Minuto, preden je vlak prišel, je trdil, da ga sploh ne bo; nato je zagotavljal, da je zasedeno vse do zadnjega prostora in da v Ljubljani sploh ni postreščkov. Postrešček je prišel in kupé je bil skoro prazen; vstopila sta pred nama le prileten gospod in starejša gospa. Fritz je zanesljivo vedel, da sta novoporočenca in da bo vožnja strašna; sicer pa da se šteje za srečnega, ker ne razume slovensko. Gospod je bil trgovec